

Akkerman Exploration B.V.
c/o Juopperi Aarre
Itäkangastie 12 A 7
90500 OULU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Kaatiala 1 - 4

Hakija Akkerman Exploration B.V.
Leidschendam
Alankomaat

Yhteystiedot:
Juopperi Aarre
Itäkangastie 12 A 7
90500 OULU

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 23.9.2010 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 11.10.2010 kaupparekisteriote
- 26.10.2010 esteettömyystodistus

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kuortane (300)

KaivNro 9058/1; valtausalueen nimi: Kaatiala 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
300-402-29-14	Pikkukytö	Ylijoki	0,44
300-402-29-19	Kivimäki	Ylijoki	0,09
300-402-29-43	Kuutiokallio	Ylijoki	9,99
300-402-29-45	Filppula	Ylijoki	12,14
300-402-31-27	Hannuksela	Ylijoki	2,27
300-402-31-66	Wirnala	Ylijoki	0,50
300-402-32-29	Palontausta	Ylijoki	0,28
300-402-32-42	Koivumäki	Ylijoki	13,32
300-402-32-44	Perämaa	Ylijoki	5,40
300-402-32-45	Lehtivirta	Ylijoki	0,78
300-402-32-48	Koivumäki II	Ylijoki	10,75
300-402-32-77	Ylinen	Ylijoki	10,18
300-402-32-82	Aho-Ylinen	Ylijoki	23,02
300-402-45-0	Ala-Hiiri	Ylijoki	9,01
		Yhteensä ha	98,17

KaivNro 9058/2; valtausalueen nimi: Kaatiala 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
300-402-29-20	Jättemaa	Ylijoki	0,92
300-402-29-28	Jättemaa II	Ylijoki	2,03
300-402-29-42	Sälpälampi	Ylijoki	2,15
300-402-29-43	Kuutiokallio	Ylijoki	5,62
300-402-29-45	Filppula	Ylijoki	3,03
300-402-31-27	Hannuksela	Ylijoki	3,24
300-402-31-28	Ala-Hannuksela	Ylijoki	7,84
300-402-31-36	Somero	Ylijoki	7,62
300-402-31-40	Kaatiala	Ylijoki	1,91

300-402-31-41	Palo-Kaatiala	Ylijoki	2,07
300-402-31-43	Töyrälä	Ylijoki	6,89
300-402-31-54	Yli-Kaatiala	Ylijoki	1,64
300-402-31-57	Raijala	Ylijoki	8,86
300-402-31-58	Kallio	Ylijoki	7,65
300-402-31-59	Nieminen	Ylijoki	9,87
300-402-31-62	Ranta-Kaatiala	Ylijoki	6,89
300-402-31-64	Jokimaa	Ylijoki	0,13
300-402-31-66	Wirnala	Ylijoki	2,74
300-402-32-38	Rassukorpi	Ylijoki	1,00
300-402-32-48	Koivumäki II	Ylijoki	0,45
300-402-32-82	Aho-Ylinen	Ylijoki	11,85
300-402-45-0	Ala-Hiiri	Ylijoki	2,16
		Yhteensä ha	96,56

KaivNro 9058/3; valtausalueen nimi: Kaatiala 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
300-402-31-36	Somero	Ylijoki	5,70
300-402-31-45	Ilkka	Ylijoki	9,78
300-402-31-47	Hautamo	Ylijoki	1,42
300-402-31-50	Sipilä	Ylijoki	1,72
300-402-31-52	Hirvelä	Ylijoki	13,05
300-402-31-54	Yli-Kaatiala	Ylijoki	13,51
300-402-31-56	Purola	Ylijoki	1,55
300-402-31-57	Raijala	Ylijoki	0,43
300-402-31-58	Kallio	Ylijoki	2,48
300-402-31-62	Ranta-Kaatiala	Ylijoki	6,71
300-402-31-64	Jokimaa	Ylijoki	2,93
		Yhteensä ha	59,28

KaivNro 9058/4; valtausalueen nimi: Kaatiala 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
300-402-29-14	Pikkukytö	Ylijoki	0,24
300-402-29-19	Kivimäki	Ylijoki	0,06
300-402-29-21	Autio	Ylijoki	1,33
300-402-29-38	Vajaus	Ylijoki	0,87
300-402-29-42	Sälpälampi	Ylijoki	4,25
300-402-29-43	Kuutiokallio	Ylijoki	3,14
300-402-31-27	Hannuksela	Ylijoki	5,89
300-402-31-28	Ala-Hannuksela	Ylijoki	1,19
300-402-31-40	Kaatiala	Ylijoki	10,08
300-402-31-41	Palo-Kaatiala	Ylijoki	11,70

300-402-31-43	Töyrälä	Ylijoki	13,11
300-402-31-45	Ilkka	Ylijoki	0,77
300-402-31-52	Hirvelä	Ylijoki	2,70
300-402-31-54	Yli-Kaatiala	Ylijoki	6,41
300-402-31-59	Nieminen	Ylijoki	11,40
300-402-31-62	Ranta-Kaatiala	Ylijoki	17,82
300-402-31-66	Wirnala	Ylijoki	8,58
		Yhteensä ha	99,54

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 353,55 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Pinta-alat edellä esitettyssä taulukossa ovat pienentyneet hiukan kuulemisvaiheen jälkeen valtausalueen Kaatiala 2 osalta, koska hakija on rajannut aluetta uudelleen kiinteistöllä 300-402-29-42 sijaitsevien vapaa-ajanasuntojen ympärillä.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: beryllium, harvinaiset maametallit (lantanidit), litium, tantaali, tina.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 22.7.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 30.8.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 30.8.2013.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:

26.7.2013 Virallisessa lehdessä

25.7.2013 Viiskunta-lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9058/1 Kaatiala 1
2. Kaivosrekisterinumero 9058/2 Kaatiala 2
3. Kaivosrekisterinumero 9058/3 Kaatiala 3
4. Kaivosrekisterinumero 9058/4 Kaatiala 4

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Virallisessa lehdessä ja Viiskunta-sanomalehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävistä maksuista valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Projektin tarkoitus on tutkia Kaatialan pegmatiittijuonien litium (Li) - tina (Sn) - tantaali (Ta) - beryllium (BE) - harvinaiset maametallit (REE) -malmipotentialiaa.

Yhtiö on keskittynyt kokoamaan kaiken Kaatialaan liittyvän historiallisen tiedon. Kerättyjen tietojen perusteella yhtiö on valinnut kaikkein lupaavimmat kohteet, joille valtauksia nyt haetaan.

Yhtiö uskoo, että Kaatialan alueella on potentiaalia taloudellisesti kannattavien Li-Sn-Ta-Be-REE -malmien esiintymiseen ja että lisätutkimukset alueella ovat perusteltuja.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Yhtiö aikoo suorittaa alustavaa malminetsintää vanhan Kaatialan louhoksen ympäristössä. Malminetsintä keskittyy pääasiallisesti pegmatiittijuoniin ja niissä esiintyviin Li- (spodumeeni), Sn- (kassiteriitti), Ta- (kolumbiitti), Be- (berylli) ja REE-mineraaleihin. Malminetsinnän tarkoituksena on löytää ja rajata potentiaaliset Li-Sn-Ta-Be-REE -vyöhykkeet. Alustava tutkimussuunnitelma koostuu seuraavista vaiheista:

- 1) Vanhojen tutkimustulosten ja geologisten havaintojen kokoaminen ja analysointi
- 2) Vanhojen aerogeofysikaalisten mittaustulosten uudelleenprosessointi ja arviointi
- 3) Kenttäkäynnit ja näytteenotto vanhoista sivukivikasoista
- 4) Geokemiallinen näytteenotto. Potentiaalisista alueista tehdään geokemiallinen näytteenotto sekä moreenista että kallioperästä. Tuloksia hyödynnetään timanttikairausten suunnittelussa.
- 5) Timanttikairaus

Maanomistajaluvista riippuen vaiheet 1-4 ovat jo käynnissä.

Vaihe 5 tullaan toteuttamaan silloin, kun potentiaaliset Li-Sn-Ta-Be-REE -kohteet on tunnistettu ja nyt haetut valtaukset Kaatialan alueelle on myönnetty.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kuortaneen kunta

Vapaa-ajan asuntojen (2 kpl) ja asuinrakennuksen omistajien oikeudet on huomioitava tutkimustyötä tehtäessä. Valtaus ei saa myöskään vaikeuttaa minkään alueen kiinteistöjen maa- ja metsätalouden sekä karjatalouden harjoittamista.

Tutkimustyöstä ei saa aiheutua tarpeettomia haittoja ympäristölle eikä alueen tieverkostolle.

Aiottu valtausalue ei sijoitu asemakaava- tai oikeusvaikutteiselle yleiskaava-alueelle.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Luonnonsuojelunäkökohdat

Lähin suojelualue on Larvannevan Natura-alue/soidensuojelualue n. 6,5 km kohteista länteen (W). N. 3 km kohteesta pohjoiseen sijaitsee valtakunnallisesti arvokas maisemansuojelualue Kuortaneenjärven kulttuurimaisemat. Kohteen itäpuolella n. 2,1 km päässä sijaitsee valtakunnallisesti arvokas POSKI-luokituskohde ja samalla suunnalla 3,4 km päässä sijaitsee pohjavesialueen raja. Toinen pohjavesialue sijaitsee n. 2.9 km kohteesta lounaaseen.

ELY-keskuksella ei ole valtausalueelta tiedossa luonnonsuojelulain 29 § mukaisia luontotyyppi-piesiintymiä eikä luonnonsuojelulain 49 § mukaisia lajiesiintymistä.

Ympäristönsuojelunäkökohdat

Poltto- ja voiteluaineet

Poltto- ja voiteluaineet sekä kemikaalit on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa vesistöön eikä muuta haittaa ympäristölle.

Poikkeukselliset tilanteet

Tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan tai vesistöön, on viipymättä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Melu

Alueella tapahtuvat kairaukset ja kaivutyö on pyrittävä suorittamaan arkipäivisin klo 7-22 välisenä aikana.

Toiminnan lopettaminen

Toiminnan loputtua on alue siistittävä ja toiminnasta syntyneet jätteet vietävä asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan. Lisäksi mahdolliset tutkimuskaivannot ym. muut toiminnasta aiheutuneet jäljet on pyrittävä maisemoimaan.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Fortum Sähkösiirto Oy

Alueella ei sijaitse omistamiamme sähkönjakeluverkon siirtojohtoja tai jakeluverkon muita komponentteja. Lähin rakennettu sähköverkosto ulottuu 1,2 km etäisyydelle valtausaluehakemuksesta.

Alueella mahdollisesti sijaitsevista muiden omistajien johdoista ja verkostoista vastaa kukin omistajataho.

Meillä ei ole muuta huomautettavaa valtausalueesta.

Toivomme mahdollisuutta antaa lausunto myös mahdollisista muutoksista alueella. Lausunto on voimassa kaksi vuotta.

Elenia Oy (ent. Vattenfall Verkko Oy)

Elenia Oy:llä ei ole kommentoitavaa valtaushakemukseen.

seuraavien maanomistajien puolesta:

Mielipiteessä vastustetaan valtausoikeuden myöntämistä (Kaatiala 1 – 4, KaivNro 9058) seuraavin perustein:

Hakijan mukaan Akkerman Exploration B.V. mukaan alueelta etsitään ainakin berylliumia, harvinaisia maametalleja, litiumia, tantaalia ja tinaa. Alueella saattaa esiintyä myös uraania. Jos hakijalle myönnetään valtausoikeus ja alueelta löytyy kaivostoiminnan aloittamiseen riittävästi kaivoskivennäisiä, kaivostoiminta aiheuttaa väistämättä ympäristölle vahinkoa.

Vanhaa suljettua Kaatialan louhosta käytetään virkistykseen. Pienempää, veden täyttämää louhosta käytetään uimalana. Suurempi pyöreämpi louhos on urheilusukeltajien suosima sukelluspaikka. Mahdollisen kaivostoiminnan takia virkistyskäyttö loppuu.

Valtausoikeuden myöntöä ja mahdollisesti myöhemmin kaivosoikeutta myönnettäessä on otettava huomioon pohjavedet, jotka virtaavat lähellä oleviin järviin ja Lapuan jokeen. Vaarana on vesistöjen pilaantuminen.

Jos tulevaisuudessa kaivostoiminta aloitetaan, metsätalous alueella loppuu. Aluetta ei myöskään voi käyttää metsästykseseen, marjojen ja sienten poimintaan. Lisäksi mahdollisen kaivostoiminnan myötä liikenne alueella lisääntyy.

Tällä hetkellä kaivostoiminta ei ole kannattavaa. Hakija ulkomainen yhtiö, jolla on pelkästään taloudelliset intressit päämääränä. Heitä ei todennäköisesti kiinnosta Suomen ympäristön ja luonnonvarojen säästäminen.

Työllistävää vaikutusta Suomeen ja Kuortaneelle ei saada valtauksen aikana tehtävillä tutkimustöillä ja mahdollisella kaivostoiminnalla. On erittäin epätodennäköistä, että näihin töihin palkattaisiin suomalaista työvoimaa.

Valtaaja on velvollinen suorittamaan täyden korvauksen, jos valtausalueella tai sen ulkopuolella suoritetusta tutkimustyöstä tai alueiden käytöstä aiheutuu jollekin pysyvää tai ohimenevää haittaa. Jos valtausoikeus myönnetään, ennen tutkimustöiden aloittamista on valtaajan asetettava vakuus kaikista korvauksista, jotka valtaaja on velvollinen suorittamaan pysyvistä tai ohimenevästä haitasta.

Toista 'Talvivaaraa' ei haluta Kuortaneelle.

Omistamme kaivosrekisterinumeron 9058 valtausalueella tilan nro 300-402-29-42 nimeltään Sälpälampi. Meillä on tilan alueella 2 vapaa-ajan asuntoa ja niihin liittyviä huoltorakennuksia. Olemme vuokranneet näitä mökkejä pääasiassa sukellusryhmille. Edellytämme, ettei tutkimustoiminta häiritse vuokrausta eikä omaa käyttöä ja että jos näin tapahtuu, korvaa tutkimusten tekijä aiheutetun taloudellisen menetyksen täysimääräisesti. Tämän vuoksi olisi toivottavaa, että meihin oltaisiin yhteydessä, jos mökkien läheisyydessä aiheutuu melua tai muuta häiriötä. Tällöin voimme yrittää sovittaa tällaisen toiminnan ajankohtaan, jolloin ketään ei ole paikalla.

Hakijan vastine

Akkerman Exploration B.V. tulee tutkimustöissään toimimaan siten, että luonnolle aiheutettu vahinko jää mahdollisimman vähäiseksi. Sellaisista tutkimustöistä, joista luontoon jää pysyvämpiä jälkiä (ojat, näytteenotot kalliosta, kairaus), ilmoitetaan maanomistajille ennakoon ja otetaan huomioon myös maanomistajan tarpeet.

Vastinetta täydentäessään hakija on rajannut hakemusalueutta uudelleen kiinteistöllä 300-402-29-42 sijaitsevien vapaa-ajanasuntojen ympärillä.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetty edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49,

55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettavasta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen

rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäris-

töön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Valtaajan on alueella harjoitettavaan maatalouteen liittyen sovitettava tutkimustoimenpiteet siten, että ne eivät häiritse valtausalueen viljely- ja karjanhoitotöitä.

Perustelut: Lupamääräys on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei suunnitellusta toiminnasta aiheudu sellaista vahinkoa tai haittaa, joka on mainittu kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä. Kun otetaan huomioon hakemuksesta annettu lausunto, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena. Alueella harjoitettava elinkeinotoiminta ei kuitenkaan muodosta estettä valtaukselle kaivoslain (503/1965) 6 §:n tarkoittamassa mielessä.

12. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- esteettömyystodistuksessa mainittu 20 kilovatin sähkölinja ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukainen este.
- kunnan ja maanomistajan esille tuomat vapaa-ajanrakennukset on rajattu kuulemisvaiheen jälkeen uudelleen Kaatiala 2 -valtausalueesta kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan edellyttämällä tavalla.
- valtausoikeus ei rajoita maanomistajien asumista eikä kiinteistön omistajan oikeutta käyttää aluettaan elinkeinojen (kuten maa- ja metsätalouden) harjoittamiseen. Maatalouden harjoittamisen osalta viitataan myös lupamääräykseen 11.

Tällä päätöksellä myönnettävä valtausoikeus sijaitsee alueella, jolle ei ole kaivoslain (503/1965) mukaisia valtauksen esteitä. Kaivosviranomaisen on myönnettävä hakijalle valtausoikeus, kun mainittuja esteitä valtaukselle ei ole ja kun sekä hakija että hakemus täyttävät kaivoslaissa asetetut vaatimukset. Lisäksi on huomattava, että valtaajan on joka tapauksessa suoritettava malminetsintätoimenpiteet kaivoslain mukaan siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Jos alueiden käytöstä aiheutuu jollekin pysyvää tai ohimenevää vahinkoa tai haittaa esim. tiestölle, valtaaja on kaivoslain 15 §:n mukaan velvollinen suorittamaan siitä täyden korvauksen. Korvausvaatimus on esitettävä valtaajalle kolmen vuoden kuluessa tässä päätöksessä annetun valtausoikeuden raukeamisesta. Vahinkojen korvaamisen osalta viitataan lisäksi lupamääräykseen 4, jonka mukaisesti valtaaja on velvollinen ilmoittamaan maanomistajalle etukäteen suoritettavista tutkimustöistä, ja tällöin maanomistajalla on myös mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista. Tällöin on mahdollista tuoda esille myös muita huomioon otettavia, esim. maanomistajien elinkeinon harjoittamiseen liittyviä, seikkoja.

- ELY-keskuksen lausunnossa mainitun mahdollisen meluhaitan vuoksi ei ole syytä antaa erillistä lupamääräystä valtaajalle, kun otetaan huomioon lupamääräyksen 12 viittaus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuteen. Lisäksi lausunnossa mainittujen poltto- ja voiteluaineiden ja kemikaalien käsittelyn sekä poikkeuksellisten tilanteiden osalta viitataan lupamääräykseen 8 ja 12. Jälkitoimenpiteitä, tutkimuskaivantoja ja alueen maisemointia koskien valtaajan edellytetään kaivoslain nojalla tekemään tutkimuksia mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa aiheuttaen. Tämän seurauksena – ja viitaten myös lupamääräyksessä 6 todettuun – valtausalue on saa-

tettava maisemallisesti ja muutoin ympäristöllisesti tyydyttävään tilaan mm. peittämällä ja maisemoimalla tutkimuskaivannot.

- valtauspäätös koskee tutkimusvaihetta. Mahdollisen kaivostoiminnan todennäköisyydellä tai vaikutuksilla ei ole oikeudellista merkitystä valtausoikeuden myöntämisedellytyksiä harkittaessa, eikä niitä siten käsitellä tässä päätöksessä.
- ottaen huomioon pohjavesialueiden sijainti valtausalueeseen nähden ja päätöksessä annetut lupamääräykset, ei päätöksessä sallituilla tutkimustoimenpiteillä katsota olevan sellaisia vaikutuksia pohjavesiin ja vesistöihin, että tätä koskien tulisi antaa erillistä lupamääräystä. Päätöksen lupamääräys 12 sisältää veloitteen myös mm. ympäristönsuojelulain mukaisen ehdottoman pohjaveden pilaamiskiellon noudattamiseen.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (630/2010)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **19.6.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Vaasan hallinto-oikeus

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 Vaasa

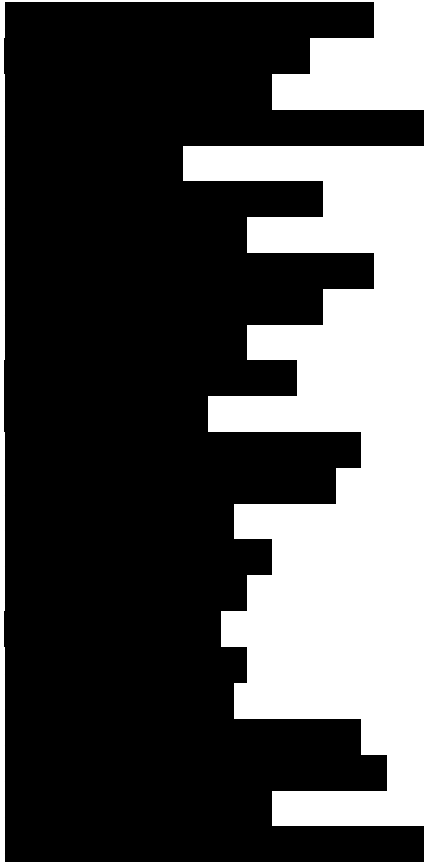
postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

puhelin: 029 56 42611

telekopio: 029 56 42760

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

